

5. KAPITEL 5: Alfabetisk liste over donorkriterier

5.100 Indledning

- Nedenfor angives en alfabetisk oversigt over donorkriterier, som er baseret på specifikke myndighedskrav i henhold til Bekendtgørelse nr. 366 af 23. april 2012 om sikkerhed i forbindelse med bloddonation, Bekendtgørelse nr. 46 af 20. januar 2020 om Ændring af bekendtgørelse om sikkerhed i forbindelse med bloddonation, Vejledning nr. 9013 af 20. december 2011 om sikkerhed i forbindelse med bloddonation, Guide to the preparation, use and quality assurance of blood components, EDQM, Council of Europe samt en række andre anvisninger fra DSKI.
- 5.101 Donorer, som går til regelmæssig kontrol eller er henvist til udredning, tappes normalt ikke, medmindre Årsagen til henvisningen eller kontrolforløbet ikke udelukker fra at blive tappet.
- 5.102 Liste over tappepause ved rejser udarbejdes af DSKIs Udvalg for Transfusionsoverførbare Sygdomme ud fra nationale og internationale anbefalinger.
- 5.103 Anvendt forkortelse i listen:
- 5.110 PFF Plasma til fraktionering

5.200

Alfabetisk liste over donorkriterier

Abort

Se graviditet

AIDS/hiv

Må ikke tappes, donor udmeldes.

Har man været udsat for mulig smitte: pause i 4 måneder. Se også hiv 1/2.

Akupunktur

Akupunktur udført med sterile engangs nåle af autoriseret sundhedsperson: må tappes. Man skal dog være opmærksom på, at Årsagen til behandlingen kan medføre pause.

Udført i andet regi: pause i 4 måneder, pga. risiko for overførsel af hepatitis.

Se liste over autoriserede sundhedspersoner her.

Allergi	Insektstikallergi IgE rettet mod insektgifte (bi og hveps) kan medføre anafylaksi. Imidlertid er forekomsten af disse relativt sjældne og risikoen for insektstik er kun til stede i sommerhalvåret. Alvorlig allergi (astma, anafylaksi, nældefeber, Quinckes Ædem, angioÆdem): må ikke tappes, donor udmeldes. Ved negativt udfald af provokationstest: må tappes. Almindelig stor hævelse efter insektstik: må tappes. Latexallergi Alvorlig allergi (astma, anafylaksi, nældefeber, akut hævelse, Quinckes Ædem, angioÆdem): må ikke tappes, donor udmeldes. Ved negativt udfald af provokationstest: må tappes. Milde symptomer som eksem: må tappes. Lægemiddelallergi Alvorlig allergi (astma, anafylaksi, nældefeber, akut hævelse, Quinckes Ædem, angioÆdem): må ikke tappes, donor udmeldes. Ved negativt udfald af provokationstest: må tappes. Milde symptomer som eksem eller diarré, hvor det er sandsynligt, at det ikke skyldes allergi: må tappes. Nikkelallergi Donorer med nikkelallergi: må ikke tappes, hvis der er opblussen af symptomer i forbindelse hermed (nikkel i tappekanyler). Medicinsk behandling
Amning Amningsbetydninger	Farmakologisk behandling af donors allergiske sygdom har i de fleste tilfælde ingen eller beskeden betydning ved transfusion, se www.pro.medicin.dk. Der bør gives pause, så længe der ammes regelmæssigt. Pause i 4 uger efter raskmelding Se 4.430 og Tabel 4.2 vedrørende hæmoglobinundersøgelse. Generelt vil pause eller udmeldelse afhænge af årsagen til anæmi.
Anæmi	Perniciøs anæmi: må ikke tappes, donor udmeldes. Lægeordineret behandling med B-12 vitamin: pause i 6 måneder efter afsluttet behandling. Donor skal være rask og have en normal hæmoglobinværdi. Thalassæmi og seglcelleanæmi: må ikke tappes, donor udmeldes. Bærere af thalassæmi: må tappes til PFF.
Apopleksi Astma	må ikke tappes, donor udmeldes. Se allergi.
Autoimmune sygdomme	Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: må ikke tappes, donor udmeldes (fx reumatoid artrit, lupus erytematosus, sklerodermi, Sjögrens sygdom, myasteni, Goodpasture, Crohns sygdom, colitis ulcerosa). Autoimmune tyreoidale lidelser: se tyreoidasygdomme. Sarkoidose: pause 1 år efter raskmelding og hvis sygdommen ikke har givet blivende skader på vitale organer som hjerte, lunger eller lever.
Babesiosis	må ikke tappes, donor udmeldes (PFF: må tappes).

Beruselse	Tydeligt berusede personer tappes ikke (dels pÅ grund af forÅget risiko for tilskadekomst efter tapningen, dels fordi de ikke kan forventes at give korrekte oplysninger).
Besvimelse	Gentagne besvimelsestilfÅlde: mÅ ikke tappes, donor udmeldes.
Blindhed	Se handicappede donorer.
Blodmangel	Midlertidig eller permanent pause afhÅngig af Årsagen, se ogsÅ 4.430 og anÅmi.
Blodprop	Se under karlidelse.
Blodsygdomme	Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: mÅ ikke tappes, donor udmeldes.
Blodtransfusion	Se transfusion.
Blodtryk	Se hypertension eller hypotension.
Blokade	I led eller muskler: pause som angivet pÅ www.pro.medicin.dk . Kender donor ikke prÅparatet: pause i 7 dage. Donor skal vÅre uden fÅlgvirkninger af blokaden
BlÅdningsdefekter	BlÅdersygdom (hÅmofili): mÅ ikke tappes, donor udmeldes. Koagulationsdefekter, hvis donor har symptomer: mÅ ikke tappes, donor udmeldes. Se ogsÅ gendefekt. Ved insektbid, hvor der er mistanke om infektion med Borrelia: • Intet lokalt udslÅt: mÅ tappes. • Lokalt udslÅt, penicillinbehandlet: mÅ ikke tappes, pause i 4 uger fra afsluttet behandling. • Lokalt udslÅt, ikke penicillinbehandlet: mÅ ikke tappes, donor henvises til egen lÅge. • Fremskredne stadier af borreliose (herunder multipelt udslÅt, neuroborreliose, hjerteborreliose eller borreliaudlÅst ledsymptomer): mÅ ikke tappes, pause i 4 uger efter raskmelding.
Borrelia	
BotoxindsprÅjtning	UdfÅrt af autoriseret sundhedsperson: pause i 1 dÅgn. UdfÅrt i andet regi: pause i 4 mÅneder, pga. risiko for overfÅrsel af hepatitis.
Bronkitis	KOL (Kronisk Obstruktiv Lungesygdom, rygerlunger): Symptombfri pÅ inhalationsbehandling: mÅ tappes. Symptomer eller systemisk behandling: mÅ ikke tappes, donor udmeldes. Asbetose: mÅ ikke tappes, donor udmeldes.
Brucellose (springfeber)	Pause i 2 År efter fuld helbredelse (PFF: mÅ tappes).
Cancer	Se krÅftlidelser.
Cannabisolie	Se www.pro.medicin.dk . Ikke-lÅge ordineret: pause i 4 uger, se ogsÅ hash. VÅr opmÅrksom pÅ om tilgrundliggende sygdom giver lÅngere pause/udelukkelse.
Caritin Transport Defekt (CTD)	MÅ tappes.

Centralnervesystemet	En sygehistorie med alvorlig sygdom i centralnervesystemet: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes. mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes (PFF: mÅ¥ tappes).
Chagasâ€™™ sygdom	Personer, der har boet i endemiske omrÅ¥der i en sammenlagt periode pÅ¥ mere end 6 mÅ¥neder (specielt landdistrikter i Syd og Mellemamerika): mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes (PFF: mÅ¥ tappes).
Chikungunya	Pause i 6 mÅ¥neder efter ophÅ¥r af symptomer (PFF: mÅ¥ tappes). Personer, der er behandlet med hormonekstrakt fra humane hypofyser, har fÅ¥et dura mater eller hornhindetransplantat: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes Personer med familiÅ¥r risiko for CJD: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes. FamiliÅ¥r risiko for CJD defineres som: • Hvis det er pÅ¥vist ved genetisk undersÅ¥gelse • Personer med et enkelt tilfÅ¥lde af CJD blandt sÅ¥skende, forÅ¥ldre, forÅ¥ldres sÅ¥skende eller bedsteforÅ¥ldre, hvor donor med sikkerhed ved, at der er tale om den familiÅ¥re form fCJD • Personer, der har oplyst om mere end Å¥t tilfÅ¥lde af CJD i den genetiske familie (uanset hvor fjernt beslÅ¥gtede tilfÅ¥ldende mÅ¥tte vÅ¥re) eller pÅ¥ anden vis er orienteret om Å¥get risiko for CJD i den genetiske familie. Personer, hvor der har vÅ¥ret Å¥t (sporadisk) non-familiÅ¥rt tilfÅ¥lde i den genetiske familie og som ikke opfylder nogen af de ovenstÅ¥ende kriterier: mÅ¥ tappes Se ogsÅ¥ vCJD.
Creutzfeldt-Jakobssygdom	
CÅ¥liaki	Hvis donor er symptomfri pÅ¥ glutenfri diÅ¥t: mÅ¥ tappes hvis hÅ¥moglobinkoncentration er inden for donorkriterierne.
D-vitaminindsprÅ¥jtning	mÅ¥ tappes (dog obs. Å¥rsag til behandling).
Denguefeber	Pause i 6 mÅ¥neder.
Desensibilisering	Se allergi.
Diabetes mellitus	Hvis donor behandles med insulin: mÅ¥ ikke tappes, skal udmeldes. Hvis donor behandles med tabletter: se www.pro.medicin.dk Varighed < 24 timer: pause i 1 uge fra ophÅ¥r af diarrÅ¥. Varighed > 24 timer: pause i 4 uger, hvis diarrÅ¥en skyldes akut infektion hos en i Å¥vrigt rask person. DiarrÅ¥en kan vÅ¥re forÅ¥rsaget af Yersenia, der kan overfÅ¥res med transfusion. Colitis ulcerosa eller Crohns sygdom: se autoimmune sygdomme.
DiarrÅ¥	
Dura mater transplantation	mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes.
DÅ¥vhed	Se handicappede donorer

Ebola	Personer der har været i områder med forekomst af ebola: pause i 2 måneder efter hjemkomst, medmindre rejser til landet giver pause i 6 måneder, se rejser. Personer, der har været overvåget efter eksponering for ebola: pause i 2 måneder fra overvågningens start. Personer, der er blevet raske efter smitte med ebola: pause i 12 måneder efter helbredelse og negativ (NAT) test for ebola virus.
Ehlers-Danlos syndrom	Må ikke tappes, donor udmeldes.
Endoskopisk undersøgelse	Se kikkertundersøgelse.
Epilepsi	Krampeanfald, eller forebyggende behandling for epilepsi: må ikke tappes, donor udmeldes. Hvis donor har været medicinfri i 3 år uden anfald kan vedkommende tappes.
Euforiserende stoffer	Stoffer, som indspræktes: må ikke tappes, donor udmeldes. Stoffer, som sniffes: pause i 4 måneder. Ved gentagelsestilfælde udmeldes donor. Stoffer, som spises eller ryges: pause i 1 måned efter indtagelse ved enkeltstående tilfælde. Ved gentagelsestilfælde: pause i 4 uger. Ved kronisk misbrug: må ikke tappes, donor udmeldes. Se også hash, kokain eller narkomaner.
Faktor V Leiden	Se gendefekt.
Familiehyperkolesterolemie	Se kolesterol.
Farligt arbejde eller fritidsbeskæftigelse	Bør normalt medføre et interval på mindst 12 timer mellem bloddonationen og genoptagelse af det farlige arbejde eller den farlige fritidsbeskæftigelse. Eksempler: piloter, bus- eller togførere, kranarbejdere, personer, der arbejder på stiger eller stilladser, bjergbestigere og dykkere.
Feber	Feber > 38 °C i mindre end 2 uger: pause i 2 uger efter feberens ophør. Feber > 38 °C i mere end 2 uger: pause i 4 måneder efter feberens ophør. Feber efter ophold i malariaområde: pause i 4 måneder efter feberens ophør samt negativ IFAT. Feber i forbindelse med vaccination: må ikke tappes når feberen er ophørt.
Fedmeoperation	Uanset hvilken type operation: må ikke tappes, donor udmeldes. (Fedmeoperation medfører livslangt behov for jernbehandling)
Fibromyalgi	Må tappes, hvis donor er velbefindende og uden medicinsk behandling.

Fiskespa	Hvis donor havde sÅ¥r pÅ¥ fÅ¥dderne fÅ¥r eller under behandlingen eller hvis der var tegn pÅ¥ blod i vandet fÅ¥r eller under behandlingen: pause i 4 mÅ¥neder.
FIÅ¥tbid	Se borrelia.
ForkÅ¥lelse	ForkÅ¥lelse og infektioner i de Å¥vre luftveje (halsbetÅ¥ndelse): pause er af praktiske Å¥rsager et skÅ¥n. Donor bÅ¥r ikke tappeshvis der er en forkÅ¥lelse i rivende optrÅ¥k eller donor har feber. Har donor haft feber (> 38 oC), mÅ¥ der tappes 2 uger efter feberens ophÅ¥r. Ved banale forkÅ¥lser mÅ¥ man af praktiske grunde skÅ¥nne, idet donor ikke mÅ¥ tappes, hvis donor har feber, eller hvis der er en forkÅ¥lelse i rivende optrÅ¥k.
ForkÅ¥lelsessÅ¥r	Se herpes.
Galdesten	Galdestensanfald: mÅ¥ tappes, hvis donor ikke har symptomer. Operation for galdesten: se operation
Gastric bypass	Se fedmeoperation.
Gendefekt	Personer, som er bÅ¥rere af gendefekter og som ikke har eller har haft symptomer pÅ¥ sygdom: mÅ¥ tappes. Faktor V Leiden, Protrombin mutation G2021A: heterozygote, der aldrig har haft blodpropper: mÅ¥ tappes. Heterozygote, der har haft blodprop, samt homozygote: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes. Ved genetiske forhold forbundet med trombocyt-, erytrocyteller koagulationsfunktion, kan der vÅ¥re andre udelukkelsesforhold afhÅ¥ngig af mutationen.
Gigtfeber	Pause i 2 Å¥r efter ophÅ¥r af symptomer, hvis der ikke er tegn pÅ¥ kronisk hjertelidelse. Ved kronisk hjertelidelse: mÅ¥ ikke tappes og donor udmeldes.
Gilbert-Meulengrachts syndrom	MÅ¥ tappes.
Glutenallergi	Se under cÅ¥liaki.
Graviditet	Pause i 6 mÅ¥neder efter barsel eller abort. Gravide bÅ¥r ikke tappes.
Gul feber	Pause i 4 uger efter raskmelding.
Gulsot	Tidligere gulsot: mÅ¥ tappes, hvis Å¥rsagen ikke skyldes infektion med hepatitis B eller C virus. Se ogsÅ¥ hepatitis. Gulsot efter mononukleose: pause i 6 mÅ¥neder efter raskmelding.

	Den person, som skal være bloddonor, må ikke kunne forstå den til enhver tid givne information samt spørgeskemaer, se også kapitel 3 og kapitel 4. Det er tilladt, at personale i blodbanken hjælper donor med at udfylde spørgeskemaet. Det er tilladt under interviewet at kommunikere på skrift fremfor mundtligt. Er der behov for at anvende 3. person under udfyldelse af spørgeskema og interview, fx tolk er dette tilladt såfremt vedkommende har tavshedspligt og ikke er familiært relateret til donor. Kærestolsbrugere kan ikke være donorer af hensyn til deres sikkerhed. Hvis de besvimer efter donationen og er alene, kan de risikere hjerneskade, da de bliver siddende oprejst og dermed får mindre ilt til hjernen.
Handicappede donorer	
Hash	Enkeltstående tilfælde: pause i 1 dag efter indtagelsen. Kronisk misbrug eller regelmæssigt brug: pause i 4 uger efter misbrugets ophør. Cannabisolie, se cannabisolie. Infektion med hepatitis B eller C: må ikke tappes, donor udmeldes. Infektion med hepatitis A: er donor testet og fundet positiv for anti-HAV (total) og negativ for anti-HAV(IgM): pause i 6 måneder efter raskmelding. Infektion med hepatitis E: pause i 1 år efter raskmelding. Når kontakt (samme husstand, seksuelt samvær, deling af toiletgrej) til en person med hepatitis B: pause i 4 måneder efter ophør af husstandsforhold.
Hepatitis	Donorer med nuværende eller tidligere gulsot: må ikke tappes, donor udmeldes, hvis årsagen skyldes infektion med hepatitis virus (B og C). Se også gulsot. Sygehuspersonale, der er i kontakt med hepatitispatienter: må ikke tappes. Donorer med risikofaktor: se risikofaktor. Donorer, som har givet blod til en recipient, der får transfusionsassocieret hepatitis: donor skal indkaldes og undersøges for markører for hepatitis. Findes der intet påfaldende hos donor (anamnestisk, klinisk, paraklinisk), må donor fortsat give blod, dog skal donor udmeldes, hvis dette har fundet sted to gange.
Herpes	Ved synlig skorpe: må ikke tappes. Hvis såret er åbent: må ikke tappes.
hiv-1/2	Infektion med hiv: må ikke tappes, donor udmeldes. Donorer med risikofaktor: se risikofaktor.
Hjerneblødning	Se karlidelser. Er årsagen til blødning slag mod hovedet, fx fald, eller ulykker, se hovedtraume.
Hjernerystelse	Må ikke tappes 4 uger efter ophør af symptomer (fx hovedpine, kvalme, svimmelhed).

Hjertesygdomme	Tidligere eller aktiv hjertesygdom, specielt hjertekarsygdomme, angina pectoris (hjertekrampe) eller uregelmæssig hjerteaktion: må ikke tappes, donor udmeldes. Personer med medfødt hjertefejl, som er opererede og fuldstændig symptomfri og afsluttet fra kardiologisk kontrol, kan være bloddonorer efter vurdering af blodbankens læge.
Hornhinde-transplantation	Må ikke tappes, donor udmeldes.
Hortons hovedpine	Må tappes, medmindre evt. medicinsk behandling giver pause som angivet på www.pro.medicin.dk .
Hospitalpersonale	Må tappes.
Hovedtraume	Må tappes 4 uger efter ophør af symptomer (fx hovedpine, kvalme, svimmelhed)
HTLV-I/II	Infektion med HTLV I/II: må ikke tappes, donor udmeldes. Donorer med risikoadfærd: se risikoadfærd.
Hudsygdomme	Venepunktur ved donortapning må ikke foretages på eller i nærheden af et sted, hvor der er en aktiv hudlidelse (fx eksem, infektion etc). Se også allergi.
Huller til smykker	Pause i 4 måneder pga. risiko for hepatitis mv. Aktiv eller tidligere alvorlig hjerte-kar-sygdom: Må ikke tappes, donor udmeldes.
Hypertension	Personer, som behandles med blodtryksnedsættende medicin, må tappes, hvis behandlingen ikke har været ændret de seneste 3 måneder, og de er velbehandlede. Det er tilstrækkeligt, hvis donor selv oplyser, at de er velbehandlede. Kontrol måling af blodtryk i blodbanken er ikke nødvendig.
Hypotension	Personer, der har et diastolisk blodtryk under 50 mmHg eller et systolisk blodtryk under 100 mmHg, tappes normalt ikke.
Hæmokromatose	Er hæmokromatose påvist tilfældigt, fx i forbindelse med ferritinmåling: må tappes, hvis donor er uden symptomer og ikke har behov for hyppigere tapninger end den maksimale tappehyppighed for bloddonation. Hvis donor har symptomer eller har behov for hyppigere tapning: må ikke tappes, donor udmeldes.
Hæfeber	Se allergi.
Immunsygdomme	Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: må ikke tappes, donor udmeldes.

Infektionssygdomme	Pause i mindst 2 uger efter symptomernes ophør. Der er dog undtagelser herfor, se amøbedysenteri, babesiosis, borrelia, brucellose, chagas sygdom, chikungunya, dengue sygdom, ebola, forkølelse, gigtfeber, gul feber, hepatitis, hiv, leishmaniasis, malaria, mononukleose, ornithose, osteomyelitis, Q-feber, syfilis, toxoplasmose, tuberkulose, vestnilvirus, zika. MRSA, se dette. Har donor haft kontakt med patienter med infektionssygdom: pause = sygdommens inkubationstid, eller " hvis ukendt " 4 uger. Situationer med nyopståede infektionssygdomme (særlige epidemiologiske situationer) kan betyde at nye donorkriterier må indføres hurtigt, se også 4.250.
Kala-Azar	Se leishmaniasis. Aktiv eller tidligere alvorlig hjerte-kar-sygdom: må ikke tappes, donor udmeldes. Blodpropper (arterielle eller venøse) eller hjerneblødning: må ikke tappes, donor udmeldes.
Karlidelse	Dyb venetrombose (DVT) udløst af immobilitet, fx flyrejser eller operation: pause i 6 måneder efter afsluttet medicinsk behandling. DVT, der ikke er udløst af immobilitet: må ikke tappes, donor udmeldes. Overfladisk årebetændelse (flebitis) eller årbent bensår (ulcus cruris): må ikke tappes, pause i angden fastsættes af blodbankens læge. Personer, der tager receptordineret hjertemagnyl: må ikke tappes. Hvis donor tager hjertemagnyl på eget initiativ og uden forudgående sygdom kan vedkommende tappes, dog pause som anført på www.pro.medicin.dk. Se også Åreknuder.
Kikkertundersøgelse	Anvendelse af bæjelige instrumenter (fleksibelt endoskop): pause i 4 måneder.
Kirurgi	Se operation.
Klinisk forsøg	Indebærer forsøget, at donor skal tage medicin, må donor ikke tappes så længe vedkommende deltager i forsøget.
Knoglebrud	Må tappes medmindre der er åbne sår, en infektion eller donor bærer gips (kan skjule et sår)
Knogleskæthed (osteoporose)	Må tappes, medmindre der har været spontane brud. Ved spontane brud: må ikke tappes, donor udmeldes.
Kokain	Kokainsnifning: pause i 4 måneder.
KOL	Se bronkitis.
Kolesterol	Forhøjet kolesterol inkl. familiær hyperkolesterolisme: må tappes hvis asymptomatisk.
Kontrastrentgen/-skanning	Må tappes medmindre årsagen til undersøgelsen giver pause eller udmelder donor.

Kronisk træthedssyndrom	Må tages, hvis donor er velbefindende og uden medicinsk behandling. Personer, som har eller har haft malign svulst eller malign blodsygdom: må ikke tages, donor udmeldes, undtagen:
Kræftlidelser	• donorer behandlet for basalcellecarcinom: må tages 1 år efter afsluttet behandling. • celleforandringer på livmoderhalsen: må tages, så længe der kun er fundet celleforandringer/forstadier til kræft. • keglesnit (livmoderhalsen): pause i 4 uger.
Kyskesyge	Se mononukleose.
Kønssygdomme	Klamydia, gonorré, ulcus molle, lymfogranuloma venereum, kønsvorter: pause i 4 måneder fra diagnosetidspunkt pga. risiko for overførelse, som også kan give anledning til smitte med hiv og hepatitis. Se dog syfilis og herpes.
Kærestolsbrugere	Se handicappede donorer.
Leishmaniasis (kala-azar)	Visceral leishmaniasis: Må ikke tages, donor udmeldes (PFF: må tages). Kutan leishmaniasis: pause i 1 år efter raskmelding (PFF: må tages). Rejser til områder med leishmaniasis (identisk med malariaområder): pause i 6 måneder (PFF: må tages). Personer, der har haft symptomer på leishmaniasis i pauseperioden: må ikke tages, før diagnosen er afklaret.
Luftvejssygdomme	Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: må ikke tages, donor udmeldes. Se også astma og kronisk bronkitis.

Personer, som har haft malaria: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes (**PFF: mÅ¥ tappes**).

Rejser og ophold i malariaomrÅ¥der, se malariaomrÅ¥der:

- Personer, som i lÅ¥bet af de fÅ¥rste 5 leveÅ¥r har boet i et malariaomrÅ¥de: pause i 3 Å¥r efter seneste besÅ¥g i malariaomrÅ¥de, forudsat donor er symptomfri (**PFF: mÅ¥ tappes**).
- Personer, som ikke er fÅ¥dt eller opvokset i malariaomrÅ¥de: pause i 6 mÅ¥neder efter seneste besÅ¥g, hvis donor er symptomfri (**PFF: mÅ¥ tappes**).

Malaria

Boet i malariaomrÅ¥de defineres som ophold i mere end 6 mÅ¥neder. BemÅ¥rk, at pausen udlÅ¥ses efter sidste (det vil sige ethvert nyt) ophold i malariaomrÅ¥de uanset opholdets varighed. Perioden for pause kan ikke nedsÅ¥ttes, selvom undersÅ¥gelse for Plasmodium antistoffer (IgG og IgM) test er negativ eller en molekylÅ¥r genomisk test er negativ. Feber af ukendt Å¥rsag under eller efter ophold i malariaomrÅ¥de eller inden for 6 mÅ¥neder efter hjemkomst: pause i 4 mÅ¥neder efter feberens ophÅ¥r samt negativ test for antistoffer mod malaria (IgM og IgG). Foreligger denne analyse ikke, da pause i 3 Å¥r (**PFF: mÅ¥ tappes**).

MalariaomrÅ¥der

Oversigt over omrÅ¥der, der giver pause, fremgÅ¥r af liste over pause efter rejser pÅ¥ www.bloddonor.dk.

PÅ¥vist mavesÅ¥r (kikkertundersÅ¥gelse eller pÅ¥visning af Helicobacter-bakterier): pause i mindst 6 uger efter medicinsk behandling er afsluttet.

MavesÅ¥r

Operation for mavesÅ¥r: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes. Donorer, som tager mavesÅ¥rsmedicin, tappes efter pause, som anfÅ¥rt pÅ¥ www.pro.medicin.dk, hvis donor er velbefindende.

Mave-tarm-sygdomme

Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: mÅ¥ ikke tappes, donor udmeldes.

Colitis ulcerosa og morbus Crohn: se autoimmune sygdomme. Se ogsÅ¥ diarrÅ¥.

Pauseperioden afhænger af arten af medicin, dens virkemåde, og den sygdom der behandles.

På www.pro.medicin.dk er det for alle registrerede lægemidler angivet, om donor må tappes, og hvis ikke, hvor lang pause, der skal gives.

Generelt er medicinm ngderne i blodkomponenter under et niveau, der kan udgøre en fare for recipienten.

For størstedelen af præparaterne, skyldes de angivne perioder for pause, den tilgrundliggende sygdom hos donor fremfor pr paratet i sig selv.

Donorer, som tager medicin, kan ofte tappes, medmindre årsagen til at pr paratet tages, er i strid med helbredskriterierne i dette kapitel.

Naturlægemidler, kosttilskud og stærke vitamin- og mineralpræparater

Medicinindtagelse

Donor må tappes, blot pr paratet indtages i doser og med en hyppighed, som er lig med eller mindre end foreskrevet på pakningen.

Dopingmidler

Er pr paratet indtaget ved injektion (i.m. eller i.v.): må ikke tappes, donor udmeldes.

Drejer det sig om et lægemiddel, som kan identificeres (hvis fx lægemidlet er købt i Danmark, eller donor medbringer pakning) og som indtages i anbefalet dosering, kan donor tappes, medmindre andet er angivet på pro.medicin.dk.

Kan lægemidlet ikke identificeres (lægemidlet er fx købt i udlandet eller donor kender ikke pr paratnavnet): pause i 1  r fra seneste indtagelse. Ved gentagelsestilfælde: må ikke tappes, donor udmeldes.

Vurdering af præparat og indikation, der ikke er nævnt på medicin.dk

Hvis det vurderes, at præparatet selv i mindre mængder kan udgøre en risiko for recipienten, anvendes præparatets farmakokinetik til beregning af længden af pausen ud fra følgende retningslinjer:

- det tilstræbes at videreføre maksimalt 1 % af en døgndosis af lægemidlet. Med en tappet portion (ca. 500 ml) fuldblod er det i praksis nok at sikre sig, at lægemidlets koncentration er faldet til under 10 % af udgangspunktet. Dette opnås med en rimelig sikkerhedsmargin ved at sætte pausen til 5 halveringstider. Dermed er der i de fleste tilfælde tillige taget højde for tid til absorption af lægemidlet
- for antibiotika og lægemidler, hvor der er kendskab til, at det kan udløse alvorlige allergiske reaktioner, skal lægemidlets koncentration svare til, at der med en tappet portion videreføres under 1/1.000.000 af en døgndosis. Dette svarer til en pause på 17 halveringstider

Mononukleose

Rettelser og forslag til ændringer

Forslag eller spørgsmål til længden af pauser kan sendes per mail til ulrik.sprogoe@rsyd.dk med overskriften: Bloddonor tekst.

Mononukleose

Mutation (genetisk)

Pause i 6 måneder efter raskmelding.

Se gendefekt.

MRSA

Donorer, der er raske smittekædere af MRSA, må tappes. Efter evt. sygdomsudbrud må donor tappes, når medicinpauseperioden er overstået og donor er rask.

Narkomaner

Personer, som er eller har været stiknarkomaner: Må ikke tappes, donor udmeldes.

Narkotika

Se euforiserende stoffer.

Neurofibromatose

Se gendefekt.

Nyrelidelser

Personer med alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: må ikke tappes, donor udmeldes.

Akut pyelonefritis (nyrebækkenbundsbetændelse): pause i 3 måneder efter ophør af symptomer.

Akut glomerulonefritis: pause i 2 år efter helbredelse.

Kronisk glomerulo- eller pyelonefritis: må ikke tappes, donor udmeldes.

Pausen b r i almindelighed bero på individuel afgørelse, idet der tages hensyn til indgrebs art og rekonvalescensens forløb. Som hovedretningslinje gælder:

Operation

- komplikationer eller infektion i forbindelse med operation medfører oftest l ngere pause
- transfusion af blodkomponenter i forbindelse med operation: pause i 4 måneder
- store operationer, herunder kosmetisk brystoperation eller fedtsugning: pause i 4 måneder
- mindre operationer og operation i lokal anæstesi (fx sterilisation af mænd): pause i 4 uger
- ukompliceret laseroperation af øjne: pause i 1 uge
- se også tandlægebehandling
- blokade, se blokade

Ornithose (papeg jesyge)

Pause i 6 måneder efter raskmelding.

Osteomyelitis

Pause i 2 år efter helbredelse.

Piercing

Pause i 4 måneder, pga. risiko for hepatitis mv.

Polycystisk ovariesyndrom

Må tappes, medmindre donor tager medicin, der giver pause i henhold til pro.medicin.dk.

Polycythaemia vera

Må ikke tappes, donor udmeldes.

Psykisk sygdom

Tappes ikke, hvis det vurderes at der kan være en risiko forbundet hermed (bl.a. af hensyn til mindre troværdige oplysninger fra donors side).

Q-feber

Pause i 2  r fra helbredelse (**PFF: må tappes**).

Rejser

Oversigt over områder, der giver pause, fremgår af listen over pause efter rejser på www.bloddonor.dk.

Personer, som på grund af deres adfærd eller aktivitet er udsat for risiko for at påføre sig en infektion eller sygdom, der kan overføres ved en blodtransfusion.

Personer med følgende risikoadfærd må ikke tappes:

- personer, som er eller har været stiknarkoman
- personer, som tager eller har taget doping som indsprøjtninger.

Personer med følgende risikoadfærd: pause 4 måneder fra risikoadfærdens har fundet sted:

- personer, som har haft seksuel kontakt med en person, som har eller har haft hiv, HTLV I/II, hepatitis B eller hepatitis C.
- personer, som har haft seksuel kontakt med en stiknarkoman eller person som har taget doping som indsprøjtning.
- personer, som har haft seksuel kontakt med en sexarbejder.
- mænd, som har haft anal eller oral sex med en anden mand.
- kvinder, som har haft seksuel kontakt med en mand, som har eller har haft anal eller oral sex med en anden mand.
- personer, som har haft seksuel kontakt med en person behandlet for blædersygdom før 1988.
- personer, som har haft seksuel kontakt med en person fra lande, hvor hiv og hepatitis B og C fremkommer hyppigt.
- Det gælder hele Asien, Syd- og Mellemamerika samt hele Afrika
- personer, som er eller har været sexarbejder

I de tilfælde, hvor donor svarer bekræftende på spørgsmålet: Har du inden for de sidste 6 måneder haft sexuel kontakt med en person fra Afrika, Asien, Syd- eller Mellemamerika? Skal følgende ekstra spørgsmål stilles:

Ja Nej

Risikoadfærd

Er du bekendt med, at din seksualpartner fra â–i â–disse omrÃ¥der er testet negativ for hiv og hepatitis

B?

Hvor er testen foretaget?

HvornÃ¥r er testen foretaget?

Baggrunden for de ekstra spÃ¸rgsmÃ¥l:

Hvis en person svarer ja til at have haft seksuel kontakt med en person inden for de sidste 6 mÃ¥neder, hvis baggrund eller adfÃ¸rd kan udgÃ¸re en smitterisiko (fx har levet >1 Ã¥r i omrÃ¥der, hvor hiv eller hepatitis B forekommer udbredt i befolkningen), skal personen spÃ¸rges om, hvorvidt vedkommende efter bedste overbevisning er bekendt med, om dennes seksualpartner er testet negativ for hiv eller hepatitis B ved et anerkendt laboratorium tidligst 4 mÃ¥neder efter risikoadfÃ¸rden. Donor kan accepteres som bloddonor, hvis donor svarer ja herpÃ¥. Hvis donor svarer, at partneren sÃ¥ vidt vides ikke er testet, eller at donor ikke har kendskab hertil, skal der ske en konkret lÃ¸gelig vurdering af donors egnethed. Blodbanken kan i den sammenhÃ¸ng eventuelt tilbyde, at partneren, hvis denne Ã¸nsker det, kan testes for hiv og hepatitis B ved blodbankens hjÃ¸lp. Seksualpartnerens identitet mÃ¥ under ingen omstÃ¸ndigheder fremgÃ¥ af donorjournalen. Donor skal oplyses om baggrunden for de uddybende spÃ¸rgsmÃ¥l.

Seksuel adfÃ¸rd

Seksuel adfÃ¸rd Skarifikation

Slidgigt

SmitteomrÃ¥der

Spedalskhed

Stiknarkomani

Stikskader

Stofskiftesygdomme

StÃ¸r

Svangerskab

Syfilis

Se hiv, kÃ¸nssygdomme, hepatitis, risikoadfÃ¸rd.

Pause i 4 mÃ¥neder pga. risiko for hepatitis mv.

MÃ¥ tappes, medmindre donor tager medicin, der giver pause i henhold til www.pro.medicin.dk.

Se rejser.

MÃ¥ ikke tappes, donor udmeldes.

Se narkomaner.

Pause i 4 mÃ¥neder, hvis der har vÃ¸ret kontakt med materiale, der indeholder blod eller legemesvÃ¸ske.

Alvorlig aktiv eller kronisk sygdom eller alvorlig sygdom med tilbagefald: mÃ¥ ikke tappes, donor udmeldes. Se ogsÃ¥ diabetes mellitus og thyroidealidelser.

Se Ã¸jensygdomme.

Se Graviditet

Pause i 1 Ã¥r efter bekrÃ¸ftet helbredelse (PFF: mÃ¥ tappes).

Talassæmi	Må ikke tappes, donor udmeldes. Asymptomatisk bærer af talassæmi: må ikke tappes, donor udmeldes (PFF: må tappes).
Tandlægebehandling	Mindre behandling hos tandlæge eller tandplejer: pause i 1 dag (PFF: må tappes). Ukompliceret tandudtrækning, rodbehandling, tandimplantat, påsætning af krone: pause i 1 uge (PFF: må tappes).
Tatovering	Pause i 4 måneder pga. risiko for hepatitis mv. Laserfjernelse af tatovering giver pause, indtil huden er helet.
Toxoplasmose	Pause i 6 måneder fra helbredelse. Derefter kun tapning, hvis almentilstanden er god (PFF: må tappes).
Transfusion	Har donor modtaget blodkomponenter eller blodderivater: pause i 4 måneder.
Transplantation	Transplantation med humane væv eller celler: pause i 4 måneder, medmindre sygdommen udelukker permanent. NB: dura mater transplantation: må ikke tappes, donor udmeldes.
Trypanosomiasis	Se Chagas' sygdom
Tuberkulose	Pause i 2 år efter raskmelding. Nye donorer med permanente store lungeforandringer: må ikke tappes, donor udmeldes. For hjt stofskifte (Graves sygdom): må ikke tappes, donor udmeldes. For hjt stofskifte med ikke autoimmun baggrund: må tappes hvis donor har stabilt stofskifte Diffus struma og godartede knuder: må tappes.
Tyroidelidelser	Ved behandling med radioaktivt jod for forhjet stofskifte gives minimum 6 måneders pause. Donor skal have et stabilt stofskifte før tapning kan genoptages. For lavt stofskifte (myxødem, inkl. autoimmun årsag hertil): må tappes uanset dosering af Levothyroxin (fx Eltroxin, Euthyrox og Tirosint), hvis donor er i stabil dosering.

Vaccination med levende, svækkede bakterier eller virus medfører 4 ugers pause, medens alle andre vaccinationer ikke medfører pause. Donor skal dog være symptomfri.

4 ugers pause:

BCG = Calmette (vaccinationsstedet skal være lukket)
 Føresyge
 Gul feber
 Kopper
 Målslinger
 Polio
 Røde hunde
 Tyfus (kapsler til peroral administration)
 Varicel-zoster (levende svækket)

Ingen pause:

Vaccinationer

Anthrax (miltbrand)
 Centraleuropæisk encephalitis
 Covid-19
 Difteri
 Hepatitis A
 Hepatitis B (4 ugers pause anbefales pga risiko for reaktion i HBsAg test)
 Human papilloma virus (HPV)
 Influenza
 Intramuskulær gammaglobulin
 Japansk encephalitis
 Kighoste
 Kolera
 Meningokokker
 Pneumokokker
 Rabies (1 års pause efter eksposition)
 Tetanus (stivkrampe)
 Tickborne encephalitis (skovflåt)
 Tyfus (injektion)
 Varicel-zoster (oprenset antigen)

Vaccination mod allergi (desensibilisering): se allergi.

vCJD	Donorer, der i perioden 1. januar 1980 til 31. december 1996 har opholdt sig mere end sammenlagt 12 måneder i alt i Storbritannien (England, Nordirland, Skotland, Wales, Isle of Man, Kanaløerne, Gibraltar, Falklandsøerne): må ikke tappes, donor udmeldes. Rejser til områder, hvor der er spredning af vestnilvirus: pause i 4 uger efter hjemkomst (PFF: må tappes). For områder i Europa og Nordamerika gælder pausen fra 1. april til 30. november, mens den gælder hele året for resten af verden.
Vestnilvirus	Har donor har haft influenzalignende symptomer inden for en periode på 14 dage efter hjemkomsten: pausen forlænges til 4 uger efter at symptomerne er opstået (PFF: må tappes). Oversigt over områder, der giver pause, fremgår af listen over pause efter rejser på www.bloddonor.dk.
Væksthormon	Behandling med væksthormon af human oprindelse: må ikke tappes, donor udmeldes på grund af risiko for CJD. Er behandlingen påbegyndt efter den 1. januar 1994, drejer det sig med stor sandsynlighed om rekombinant (ikke humant derivedet) præparat og donor må tappes.
Xenotransplantation	Må ikke tappes, donor udmeldes. Gælder også efter implantation af knogledele fra andre arter.
Zika	Rejser til områder med spredning af Zika virus: pause i 4 uger efter hjemkomst (PFF: må tappes). Har donor haft Zika infektion: pause i 4 uger efter opstået af symptomer (PFF: må tappes).
Årjensygdomme	Kun undtagelsesvist vil årjensygdomme udelukke fra tapning med mindre donor er alment påvirket af tilstanden, fx ved akut årjenbetændelse. Ukompliceret laseroperation fx for nærsynethed eller grå stær: pause i 1 uge. Grå stær: må tappes. Grøn stær: • Akut grøn stær: må ikke tappes, donor udmeldes. • Kronisk grøn stær: må tappes, medmindre donor får medicin som giver pause. Nethindeårsning: pause i 3 måneder.
Årknuder	Behandling med injektioner (skum): pause i 4 uger. Behandling med stripping (fjernelse af årknuderne ved snit i lysken og neden for knæet): pause i 4 uger Behandling med laserkateter: pause i 4 måneder.